A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2018. szeptember 19.*

„Előzetes döntéshozatal – Sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás – Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – (EU) 2016/343 irányelv – Az ártatlanság vélelme – A bűnösségre történő nyilvános utalások – Jogorvoslati lehetőségek – Az előzetes letartóztatás törvényességének felülvizsgálatára irányuló eljárás”

A C-310/18. PPU. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Spetsializiran nakazatelen sad (szakosított büntetőbíróság, Bulgária) a Bírósághoz ugyanazon a napon érkezett, 2018. május 11-i határozatával terjesztett elő az

Emil Milev

ellen folytatott büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta tanácselnök, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, S. Rodin (előadó) és E. Regan bírák,

főtanácsnok: M. Wathelet,

hivatalvezető: R. Şereş tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2018. július 11-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– E. Milev, személyesen,

– a holland kormány képviseletében M. K. Bulterman, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében R. Troosters és Y. Marinova, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2018. augusztus 7-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: bolgár.

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a büntetőeljárás során az ártatlanság vélelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/343 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2016. L 65., 1. o.) – ezen irányelv (16) és (48) preambulumbekezdésével, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 47. és 48. cikkével összefüggésben értelmezett – 3. cikkének, 4. cikke (1) bekezdésének és 10. cikkének értelmezésére vonatkozik.

2 Ezt a kérelmet az Emil Milev ellen az előzetes letartóztatásának fenntartása tárgyában folytatott büntetőeljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2016/343 irányelv (10) preambulumbekezdése kimondja:

„A gyanúsítottak és a vádlottak eljárási jogainak védelmét szolgáló közös minimumszabályok meghatározásával ez az irányelv a tagállamok egymás büntető igazságszolgáltatási rendszereibe vetett bizalmának megerősítését, és ezáltal a büntetőügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerésének megkönnyítését célozza. Az ilyen közös minimumszabályok a polgárok szabad mozgásának akadályait is megszüntethetik a tagállamok egész területén.”

4 Ezen irányelv (16) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„Az ártatlanság vélelmét sértené, ha a hatóságok nyilvános nyilatkozatai vagy az igazságügyi határozatok – a bűnösség kérdésében hozott határozatokat leszámítva – a gyanúsítottra vagy a vádlottra bűnösként utalnának egészen addig, amíg e személy bűnösségét jogszerűen meg nem állapították. Az ilyen nyilatkozatok és igazságügyi határozatok nem tükrözhetnek olyan véleményt, hogy az említett személy bűnös. Ez nem érinti azokat a vádhatósági cselekményeket – így például a vádemelést –, amelyek célja a gyanúsított vagy a vádlott bűnösségének bizonyítása, és nem érinti az olyan igazságügyi határozatokat, amelyek eredményeként valamely felfüggesztett büntetés végrehajthatóvá válik, feltéve, hogy tiszteletben tartották a védelemhez való jogot. Nem érinti ez az olyan igazságügyi vagy más illetékes hatóság által meghozott eljárási természetű előzetes határozatokat sem, amelyek gyanún vagy terhelő bizonyítékokon alapulnak – így például az előzetes letartóztatásról hozott határozatokat –, feltéve, hogy az említett határozatok nem utalnak bűnösként a gyanúsítottra vagy a vádlottra. Előfordulhat, hogy az illetékes hatóságnak az eljárási természetű előzetes határozat meghozatala előtt meg kell győződnie arról, hogy elegendő terhelő bizonyíték áll-e rendelkezésre a gyanúsítottal vagy a vádlottal szemben az említett határozat meghozatalának megindokolására, és a határozat ezekre a bizonyítékokra tartalmazhat utalást.”

5 Az említett irányelv (48) preambulumbekezdése értelmében:

„Mivel ezen irányelv minimumszabályokat határoz meg, a tagállamok kiterjeszthetik az ezen irányelvben meghatározott jogokat annak érdekében, hogy magasabb szintű védelmet nyújtsanak. A tagállamok által nyújtott védelem szintje sosem csökkenhet a Charta vagy az [emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény] által biztosított, a Bíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága által értelmezett standardok alá.”

6 Ugyanezen irányelv „Tárgy” címet viselő 1. cikke előírja:

„Ez az irányelv az alábbiakra vonatkozó közös minimumszabályokat állapítja meg:

a) a büntetőeljárás során az ártatlanság vélelmének egyes vonatkozásai;

b) a büntetőeljárás során a tárgyaláson való jelenlét joga.”

7 A 2016/343 irányelv „Hatály” címet viselő 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ezt az irányelvet azokra a természetes személyekre kell alkalmazni, akik büntetőeljárásban gyanúsítottak vagy vádlottak. Ezt az irányelvet a büntetőeljárás minden szakaszában alkalmazni kell, attól a pillanattól kezdve, amikor valamely személyt bűncselekmény vagy feltételezett bűncselekmény elkövetésével gyanúsítanak vagy vádolnak meg, azon határozat jogerőre emelkedéséig, amelyben véglegesen megállapítást nyer, hogy a gyanúsított vagy a vádlott elkövette-e az érintett bűncselekményt.”

8 Ezen irányelvnek „Az ártatlanság vélelme” címet viselő 3. cikke kimondja:

„A tagállamok biztosítják, hogy a gyanúsítottak és a vádlottak mindaddig ártatlannak tekintendők, amíg bűnösségüket jogszerűen meg nem állapították.”

9 Ezen irányelv „A bűnösségre történő nyilvános utalások” címet viselő 4. cikkének (1) bekezdése ekként rendelkezik:

„A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy egészen addig, amíg a gyanúsítottak vagy a vádlottak bűnösségét jogszerűen meg nem állapították, a hatóságok nyilvános nyilatkozatai, valamint az igazságügyi határozatok – a bűnösséget megállapító határozatokat kivéve – ne utaljanak az említett személyekre úgy, mintha bűnösök lennének. Ez nem érinti azokat a vádhatósági cselekményeket, amelyek célja a gyanúsított vagy a vádlott bűnösségének bizonyítása, és nem érinti azokat az igazságügyi vagy más illetékes hatóság által meghozott eljárási természetű előzetes határozatokat sem, amelyek gyanún vagy terhelő bizonyítékokon alapulnak.”

10 Ugyanezen irányelv „Jogorvoslatok” címet viselő 10. cikke értelmében:

„(1) A tagállamok a gyanúsítottak és a vádlottak számára az ezen irányelv által biztosított jogaik megsértése esetére hatékony jogorvoslatot biztosítanak.

(2) A bizonyítékok elfogadhatóságára vonatkozó nemzeti szabályok és rendszerek sérelme nélkül a tagállamok biztosítják a védelemhez való jog és az eljárás tisztességességének tiszteletben tartását a gyanúsított vagy a vádlott által a hallgatáshoz való jog, vagy az önvádra kötelezés tilalma megsértésével tett nyilatkozatok vagy az így szerzett bizonyítékok mérlegelésekor.”

A bolgár jog

11 A Nakazatelno protsesualen kodeks (a büntetőeljárásról szóló törvény, a továbbiakban: NPK) „Előzetes letartóztatás” címet viselő 63. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az »előzetes letartóztatás« intézkedést akkor rendelik el, ha megalapozott annak gyanúja, hogy a terhelt […] bűncselekményt követett el.”

12 Az NPK-nak az „előzetes letartóztatás” kényszerintézkedés tárgyalást előkészítő szakaszban történő elrendelésére vonatkozó 64. cikkének (4) bekezdése kimondja:

„A bíróság a 63. cikk (1) bekezdésében foglalt feltételek teljesülése esetén elrendeli az »előzetes letartóztatás« kényszerintézkedést […].”

13 Az NPK 65. cikkének (1) és (4) bekezdése előírja, hogy a tárgyalást előkészítő szakaszban az a vádlott, akivel szemben „előzetes letartóztatás” kényszerintézkedést hoztak, bármikor kérheti annak felülvizsgálatát. A bíróság ekkor vizsgálja, hogy továbbra is teljesül-e az ezen intézkedés elfogadását igazoló összes indok, amelyek között szerepel annak megalapozott gyanúja, hogy a vádlott követte el a szóban forgó bűncselekményt.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

14 Egy szófiai (Bulgária) üzletben 2008-ban elkövetett rablás miatt indult nyomozás keretében E. Milevet gyanúsították azzal, hogy ő az egyik elkövető. Vádat azonban nem emeltek ellene.

15 2009. július 31-én ezt a nyomozást felfüggesztették, mivel egyetlen gyanúsítottat sem tudtak azonosítani.

16 A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy E. Milevvel szemben két másik büntetőeljárás van folyamatban.

17 Az első – egy bankrablásra vonatkozó – eljárással kapcsolatban a kérdést előterjesztő bíróság jelzi, hogy egy bolgár bíróság elutasította E. Milev előzetes letartóztatásba helyezését, mivel az elsődleges terhelő tanú, BP tanúvallomásai nem voltak hitelesek. Az említett ügyben még nem hoztak érdemi bírósági határozatot.

18 Ami a második – rablások elkövetése céljából létrehozott bűnszervezet irányítására vonatkozó – ügyet illeti, amelyben szintén BP az elsődleges terhelő tanú, a kérdést előterjesztő bíróság jelzi, hogy E. Milevet 2013. november 24-től 2018. január 9-ig fogva tartották, amikor is valamennyi vádpont alól felmentették, mivel BP tanúvallomásait a bolgár bíróság nem tekintette hitelesnek. E. Milevet azonban nem engedték szabadon.

19 2018. január 11-én a 2008-ban elkövetett rablásra vonatkozó eljárást ismét megnyitották. BP-t ismét tanúként hallgatták meg.

20 Ugyanezen a napon E. Milevet – az előzetes letartóztatásáról határozatot hozó bíróság elé állítása céljából – letartóztatták.

21 Első fokon helyt adtak az E. Milev előzetes letartóztatására irányuló ügyészi indítványnak azon az alapon, hogy BP tanú vallomásai „*prima facie*” hitelesek voltak. Másodfokon az előzetes letartóztatást helyben hagyták BP részletes tanúvallomásai, valamint azon indok alapján, hogy a tanú büntetőjogi felelősségét hamis tanúzás miatt meg lehet állapítani. A kérdést előterjesztő bíróság szerint a két eljáró bíróság elkülönítve, anélkül vizsgálta BP tanúvallomásait, hogy azokat más, az E. Milevre vonatkozó mentő bizonyítékokkal összehasonlították volna. Az E. Milev védője által e tekintetben előterjesztett jogalapokkal kapcsolatban az érintett bíróságok egyébként nem hoztak határozatot.

22 A kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy az előzetes letartóztatás intézkedés fenntartásának felülvizsgálata során az elsőfokú bíróság – mivel úgy vélte, hogy a bizonyítékok részletes elemzése nem szükséges – csak BP tanúvallomásait vizsgálta. Ezen utóbbi bíróság továbbá úgy vélte, hogy E. Milev előzetes letartóztatása a csekélyebb bizonyító erővel rendelkező terhelő bizonyítékok alapján fenntartható. A másodfokú bíróság helybenhagyta ezt az értékelést, igen általános jelleggel

megvizsgálta a tanúvallomásokat, és megállapította, hogy a bizonyítékok „noha sommásak, […] alátámasztják a részvétel feltételezését […]; tekintettel arra, hogy azokat nem cáfolták más bizonyítékok”.

23 Az előzetes letartóztatás intézkedés második felülvizsgálata során a másodfokú bíróság úgy vélte, hogy a módosított NPK alapján a tanúvallomásokat és a bizonyítékokat nem alaposan, hanem igen általánosan kell vizsgálni, ennek keretében pedig elegendő megállapítani annak általános valószínűséget és gyanúját, hogy E. Milev részt vett a szóban forgó bűncselekmény elkövetésében.

24 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat, hogy a vádlott védője által BP részrehajlására és hitelességének hiányára vonatkozóan előterjesztett jogalapok nem képezték a másodfokú bíróság kontradiktórius vizsgálatának tárgyát, amely bíróság egyébként nem is hozott határozatot ezekről a jogalapokról.

25 A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy E. Milev az előzetes letartóztatása törvényességének felülvizsgálata iránti kérelemmel fordult hozzá.

26 Ez a bíróság jelzi, hogy E. Milev úgy véli, hogy az EJEB 1990. augusztus 30-i Fox, Campbell és Hartley kontra Egyesült Királyság ítéletében (CE:ECHR:1990:0830JUD001224486) meghatározottak szerint kell értelmezni a nemzeti szabályozásban előírt azon feltételt, amelytől az előzetes letartóztatás intézkedés elfogadása és fenntartása függ, és amely azon „megalapozott gyanú” fennállására vonatkozik, hogy a vádlott bűncselekményt követett el. E. Milev ily módon előadja, hogy ez a feltétel olyan objektív adatok fennállását követeli meg, amelyek egy objektív megfigyelőt meg tudnak győzni arról, hogy az érintett személy valószínűleg elkövette a szóban forgó bűncselekményt. E. Milev emellett konkrét érveket terjesztett elő BP tanú hitelességének hiányára vonatkozóan, védője pedig számos kérelmet terjesztett elő BP tanúvallomásai hitelességének felülvizsgálata céljából bizonyítékok gyűjtése iránt.

27 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat, hogy a nemzeti jog és a nemzeti ítélkezési gyakorlat állapota fejlődött ezen a területen.

28 Következésképpen a „megalapozott gyanú” vizsgálatára vonatkozóan új nemzeti ítélkezési gyakorlat alakult ki, amelynek értelmében az eljáró bíróságnak mind a tárgyalást előkészítő szakaszban, mind pedig a tárgyalási szakaszban határozatot kell hoznia azt követően, hogy a bizonyítékokat „*prima facie*”, nem pedig részletesen vette figyelembe.

29 Márpedig a kérdést előterjesztő bíróság azon a véleményen van, hogy az előzetes letartóztatás fenntartására vonatkozó határozatok a 2016/343 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének második mondata értelmében vett „eljárási természetű előzetes határozatokat” képeznek, amelyek az e rendelkezés első mondatában említett, a „bűnösséget megállapító” határozatok bizonyos jellemvonásait is mutatják.

30 A kérdést előterjesztő bíróság ennélfogva arra is választ kíván kapni, hogy a fő terhelő bizonyítékokat milyen mértékben kell felülvizsgálnia, valamint hogy mennyire kell egyértelmű és konkrét választ adnia a vádlott által előadott érvekre, a védelemhez való jognak a 2016/343 irányelv 10. cikkében említett és a Charta 47. cikkének (1) bekezdésében említett elemeire tekintettel. Végezetül arra kíván választ kapni, hogy az a körülmény, hogy ezen irányelv (16) preambulumbekezdése kimondja, hogy az eljárási természetű előzetes határozat „tartalmazhat utalást” ezekre a terhelő bizonyítékokra, azt jelenti-e, hogy ezek a bizonyítékok kontradiktórius vita tárgyát képezhetik a bíróság előtt, vagy hogy a bíróság azokat pusztán megemlítheti.

31 E körülmények között a Spetsializiran nakazatelen sad (szakosított büntetőbíróság, Bulgária) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Összeegyeztethető-e a 2016/343 irányelv (16) preambulumbekezdésének negyedik és ötödik mondatával, (48) preambulumbekezdésével, 3. cikkével, 4. cikke (1) bekezdésének második mondatával, 10. cikkével, valamint a Charta 47. és 48. cikkével az a nemzeti ítélkezési gyakorlat, amely valamely »előzetes letartóztatás« kényszerintézkedés fenntartását (négy hónappal a vádlott letartóztatását követően) »megalapozott gyanú« fennállásától teszi függővé, amely úgy értendő, mint annak *prima facie* megállapítása, hogy a vádlott elkövethette-e a szóban forgó bűncselekményt?

Vagy pedig az a nemzeti ítélkezési gyakorlat egyeztethető össze a fent említett rendelkezésekkel, amely »megalapozott gyanú« alatt annak erős valószínűségét érti, hogy a vádlott elkövette a szóban forgó bűncselekményt?

2) Összeegyeztethető-e a 2016/343 irányelv (16) preambulumbekezdésének negyedik és ötödik mondatával, (48) preambulumbekezdésével, 4. cikke (1) bekezdésének második mondatával, 10. cikkével, valamint a Charta 47. cikkével az a nemzeti ítélkezési gyakorlat, amely előírja a bíróság számára – amely a már elrendelt »előzetes letartóztatás« kényszerintézkedés módosítására irányuló kérelemről határoz –, hogy a terhelő és a mentő bizonyítékok összehasonlítása nélkül indokolja határozatát, még akkor is, ha a vádlott védője e tekintetben érveket terjesztett elő, mivel e korlátozás egyetlen indoka, hogy a bírónak meg kell őriznie pártatlanságát arra az esetre, ha az érdemi vizsgálat céljából ezen ügyet rá osztanák ki?

Vagy pedig az a nemzeti ítélkezési gyakorlat egyeztethető össze a fent említett rendelkezésekkel, amely szerint a bíróság a bizonyítékokat részletesen és konkrétan vizsgálja, és a vádlott védőjének érveire egyértelmű választ ad, még akkor is, ha így kockáztatja, hogy nem vizsgálhatja az ügyet, sem a bűnösségre vonatkozóan nem hozhat végleges határozatot, ha az említett ügyet az érdemi vizsgálat céljából rá osztják – ami azzal járna, hogy más bíró vizsgálja az ügyet érdemben?”

A sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásról

32 A kérdést előterjesztő bíróság a Bíróság eljárási szabályzatának 107. cikke alapján a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem sürgősségi eljárásban történő elbírálását kérte.

33 Kérelmének alátámasztása céljából ez a bíróság arra hivatkozik, hogy E. Milev jelenleg előzetes letartóztatásban van, valamint hogy a Bíróság válasza alapján fogja vizsgálni az előzetes letartóztatás intézkedés meghosszabbításának törvényességével kapcsolatos kérdést.

34 E tekintetben elsősorban hangsúlyozni kell, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2016/343 irányelv értelmezésére vonatkozik, amely irányelv az EUM-Szerződés harmadik részének a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségére vonatkozó V. címe alá tartozik. Így tehát a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem képezheti sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás tárgyát.

35 Másodsorban a sürgősség kritériumát illetően – a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint – figyelembe kell venni azt a körülményt, hogy az alapügyben érintett személy jelenleg meg van fosztva szabadságától, és további fogva tartása az alapeljárás kimenetelétől függ (2016. július 28-i JZ ítélet, C-294/16 PPU, EU:C:2016:610, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

36 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság által továbbított és a jelen ítélet 19–25. pontjában felidézett információkból kitűnik, hogy E. Milev jelenleg meg van fosztva szabadságától, és további fogva tartása a Bíróság határozatától függ, amennyiben a Bíróság által az előterjesztett kérdésekre adott válasznak E. Milev azonnali szabadon bocsátása lehet a következménye (lásd ebben az értelemben: 2017. december 22-i Ardic ítélet, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, 59. pont).

37 E körülmények között az előadó bíró javaslatára a főtanácsnok meghallgatását követően a Bíróság első tanácsa 2018. június 5-én úgy határozott, hogy helyt ad a kérdést előterjesztő bíróság azon kérelmének, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban bírálják el.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

38 Együttesen vizsgálandó kérdéseivel a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni, hogy a 2016/343 irányelvnek – az ezen irányelv (16) és (48) preambulumbekezdésével, valamint a Charta 47. és 48. cikkével összefüggésben értelmezett – 3. cikkét, 4. cikkének (1) bekezdését és 10. cikkét akként kell-e értelmezni, hogy amikor valamely nemzeti bíróság azt vizsgálja, hogy fennáll-e a nemzeti szabályozás értelmében vett „megalapozott gyanúja” annak, hogy egy személy bűncselekményt követett el, amely gyanútól függ e személy fogva tartásának fenntartása, ez a bíróság szorítkozhat annak megállapítására, hogy *prima facie* ez a személy követhette el ezt a bűncselekményt vagy pedig az említett bíróságnak vizsgálnia kell, hogy fennáll annak erős valószínűsége, hogy az említett személy követte el az említett bűncselekményt. A nemzeti bíróság arra is választ kíván kapni, hogy ezeket a rendelkezéseket akként kell-e értelmezni, hogy az előzetes letartóztatás intézkedés módosítására irányuló kérelemről határozó nemzeti bíróság indokolhatja határozatát a terhelő és a mentő bizonyítékok összehasonlítása nélkül, vagy hogy ennek a bíróságnak részletesebben kell vizsgálnia ezeket a bizonyítékokat, és a fogva tartott személy által előterjesztett érvekre egyértelmű választ kell adnia.

39 Elöljáróban meg kell állapítani, hogy a 2016/343 irányelv 2. cikke előírja, hogy az irányelvet azokra a természetes személyekre kell alkalmazni, akik büntetőeljárásban gyanúsítottak vagy vádlottak, továbbá hogy azt a büntetőeljárás minden szakaszában alkalmazni kell, attól a pillanattól kezdve, amikor valamely személyt bűncselekmény vagy feltételezett bűncselekmény elkövetésével gyanúsítanak vagy vádolnak meg, azon határozat jogerőre emelkedéséig, amelyben véglegesen megállapítást nyer, hogy a gyanúsított vagy a vádlott elkövette-e az érintett bűncselekményt.

40 Amennyiben a kérdést előterjesztő bíróságnak az E. Milevvel szemben indult büntetőügy keretében azon az alapon elrendelt előzetes letartóztatás fenntartásának törvényességéről kell határozatot hoznia, hogy fennáll a megalapozott gyanúja annak, hogy bűncselekményt követett el, úgy kell tekinteni, hogy a 2016/343 irányelvet alkalmazni kell E. Milevre és erre a nemzeti eljárásra.

41 Mivel azonban az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból nem tűnik ki, hogy az alapügy a 2016/343 irányelv 10. cikkének (1) bekezdésében előírt valamely hatékony jogorvoslat fennállására, illetve az ezen irányelv 10. cikkének (2) bekezdésében szabályozott valamely területre vonatkozik, ez a cikk nem releváns a jelen ügyben a Bíróságtól kért válasz szempontjából.

42 A 2016/343 irányelvnek a kérdést előterjesztő bíróság által említett egyéb rendelkezéseit illetően megjegyzendő, hogy ezen irányelv 3. cikke azt írja elő, hogy a tagállamok biztosítják, hogy a gyanúsítottak és a vádlottak mindaddig ártatlannak tekintendők, amíg bűnösségüket jogszerűen meg nem állapították.

43 E tekintetben az említett irányelv 4. cikkének (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a tagállamok feladata megtenni a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy – a bűnösséget megállapító határozatok kivételével – többek között az igazságügyi határozatok ne utaljanak a gyanúsítottakra vagy

vádlottakra úgy, mintha bűnösök lennének egészen addig, amíg bűnösségüket jogszerűen meg nem állapították, mindez nem érinti azokat az igazságügyi hatóság által hozott eljárási természetű előzetes határozatokat, amelyek gyanún vagy terhelő bizonyítékokon alapulnak.

44 Ezt a rendelkezést a 2016/343 irányelv (16) preambulumbekezdésével összefüggésben kell értelmezni, amely szerint az ártatlanság vélelmének tiszteletben tartása nem érinti az előzetes letartóztatásra vonatkozó határozatokat, feltéve, hogy ezek a határozatok nem utalnak bűnösként a gyanúsítottra vagy a vádlottra. Ugyanezen preambulumbekezdés értelmében előfordulhat, hogy az igazságügyi hatóságoknak az eljárási természetű előzetes határozat meghozatala előtt meg kell győződniük arról, hogy elegendő terhelő bizonyíték áll-e rendelkezésre a gyanúsítottal vagy a vádlottal szemben az említett határozat meghozatalának megindokolására, és a határozat ezekre a bizonyítékokra tartalmazhat utalást.

45 Egyebekben megjegyzendő, hogy az 2016/343 irányelv célja – amint az annak 1. cikkéből és (9) preambulumbekezdéséből kitűnik – az ártatlanság vélelmének egyes vonatkozásait és a tárgyaláson való jelenlét jogát illetően a büntetőeljárásokra alkalmazandó közös minimumszabályok megállapítása.

46 Ezen túlmenően – a 2016/343 irányelv (10) preambulumbekezdése értelmében – az irányelv a gyanúsítottak és a vádlottak eljárási jogainak védelmét szolgáló közös minimumszabályok megállapítására szorítkozik, ezzel pedig a tagállamok egymás büntető igazságszolgáltatási rendszereibe vetett bizalmának megerősítését és ezáltal a büntetőügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerésének megkönnyítését célozza.

47 Ennélfogva – figyelemmel a 2016/343 irányelv által elérni kívánt harmonizáció minimális szintjére – az irányelv nem értelmezhető akként, hogy az olyan teljes és kimerítő jogi aktus, amelynek célja, hogy az előzetes letartóztatásra vonatkozó határozatok elfogadásával kapcsolatos valamennyi feltételt meghatározza.

48 A fentiekből következik, hogy a büntetőeljárások keretében a 2016/343 irányelv – és különösen 3. cikke és 4. cikkének (1) bekezdése – nem képezi akadályát az előzetes letartóztatás intézkedés fenntartására vonatkozóan valamely igazságügyi hatóság által hozott határozathoz hasonló olyan eljárási természetű előzetes határozatok elfogadásának, amelyek gyanún vagy terhelő bizonyítékokon alapulnak, feltéve, hogy ezek a határozatok nem utalnak bűnösként a fogva tartott személyre. Egyebekben amennyiben kérdéseivel a kérdést előterjesztő bíróság azon feltételek megismerésére törekszik, amelyek mellett az előzetes letartóztatásra vonatkozó határozatokat el lehet fogadni, és többek között azt kívánja megtudni, hogy milyen mértékben kell meggyőződéssel rendelkeznie a bűncselekmény elkövetőjét illetően, hogyan kell vizsgálnia a különféle bizonyítékokat, valamint hogy milyen terjedelmű indokolással kell szolgálnia az elé terjesztett érvekre válaszul, ezeket a kérdéseket nem ez az irányelv szabályozza, hanem azok kizárólag a nemzeti jog hatálya alá tartoznak.

49 Ennélfogva az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a 2016/343 irányelv 3. cikkét és 4. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az előzetes letartóztatás intézkedés fenntartására vonatkozóan valamely igazságügyi hatóság által hozott határozathoz hasonló olyan eljárási természetű előzetes határozatok elfogadása, amelyek gyanún vagy terhelő bizonyítékokon alapulnak, feltéve, hogy ezek a határozatok nem utalnak bűnösként a fogva tartott személyre. Ez az irányelv ugyanakkor nem szabályozza azokat a feltételeket, amelyek mellett az előzetes letartóztatásra vonatkozó határozatokat el lehet fogadni.

A költségekről

50 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A büntetőeljárás során az ártatlanság vélelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/343 európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkét és 4. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az előzetes letartóztatás intézkedés fenntartására vonatkozóan valamely igazságügyi hatóság által hozott határozathoz hasonló olyan eljárási természetű előzetes határozatok elfogadása, amelyek gyanún vagy terhelő bizonyítékokon alapulnak, feltéve, hogy ezek a határozatok nem utalnak bűnösként a fogva tartott személyre. Ez az irányelv ugyanakkor nem szabályozza azokat a feltételeket, amelyek mellett az előzetes letartóztatásra vonatkozó határozatokat el lehet fogadni.

Aláírások